

שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת

אָשִׁיב לְאִישׁ

אִגְּרוֹת חִזּוּק, שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת,
עֵצוֹת, הִתְעוֹרְרוּת וְהִתְחַזְּקוּת נִפְלָאוֹת לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

מֵאֵת מוֹרֵנוּ רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ,
מֵאִיר דְּרָכִים וּמְשׁוֹבֵב נְתִיבוֹת,
הָאי"ש אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה,

מוֹרֵנוּ הָרַב הַצַּדִּיק ר' יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעְוֶער שְׁלִיטָ"א

הוֹלָה וּמַשְׁקֶה מְתוּרַת רַבּוֹ כקש"ת **מָרָן מוֹהָרָא"ש זי"ע**

קונטרס ר"ה
פרשת וישלח תשפ"ה

יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי
חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב תַּלְמִידֵי הַיַּלְּ הַקָּדוֹשׁ
יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, תשפ"ה

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
הפצה ראשית:
052-7618316

בבני ברק
052-7138892
03-5743542

ד ו א " ל :
1@מוהראש.ישראל

זכות הפצת הקונטרס

נודב לעילוי נשמת

הרה"ח ר' בנימין ביניש ב"ר יחזקאל שרגא זצ"ל

תהא נשמתו הטהורה צרורה בצרור החיים

זכות הפצת הקונטרס

נודב לעילוי נשמת הבה"ח

יעקב מאיר בן ר' ישראל אהרן

תהא נשמתו הטהורה צרורה בצרור החיים בצל צח היכל הקודש של רבינו ז"ל שהשתדל להפיץ דעתו הקדושה בעולם בריבוי גדול

זכות הפצת הקונטרס

הוקדש לזכות

נחמן ישראל בן שבע,
יוסף יואל בן שבע,
חיה שרה בת שבע

בזכות ההתחזקות בקריאת קונטרס זה, שיזכו להיות יהודים כשרים כל ימי חייהם ומקורבים לצדיקי אמת

אָשִׁיב לָאִישׁ

תְּעוֹרֵר אֶת הַבֵּן שֶׁלְּךָ לִשְׂמֹחַ עִם הַתְּפִלִּין

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם א׳ לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ז׳ כִּסְלֵו תשפ״ה

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לִקְרַאת יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזָּרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ עִם הַבְּשׂוֹרָה טוֹבָה שֶׁל הַכְנָסַת בִּנְךָ בְּכוֹרְךָ ... נֵרוֹ יָאִיר לְעֹל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְווֹת, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיִּגְדַּל לְאִילָנָא רַבְרְבָא, וְיַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה עַל בָּמֶתֵי הַתּוֹרָה וְהַיִּרְאָה, וְיִהְיֶה מָלֵא וְגָדוּשׁ עִם אַהֲבַת הַתּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְתַרְווּ מִמֶּנּוּ וּמִכָּל שְׁאָר יוֹצְאֵי חַלְצֵיכֶם רֹב נַחַת דִּקְדוּשָׁה תָּמִיד.

מִן הַנָּכוֹן לְעוֹרֵר אוֹתוֹ עַל גֹּדֶל מַעֲלַת מִצְוַת תְּפִלִּין הַקְּדוֹשִׁים, וְאֵיךְ עָלָיו לִשְׂמֹחַ מְאֹד בְּכָל יוֹם כְּשֶׁזּוֹכֶה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, כִּי רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן חֵלֶק א׳ סִימָן ל״ח) שֶׁתְּפִלִּין הֵם סִימָן עַל דְּבֵקוּת, וְעִקַּר הַסִּימָן שֶׁל דְּבִיקוּת הַתְּפִלִּין, הוּא הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם בַּהֲנִיחוֹ אֶת הַתְּפִלִּין הַקְּדוֹשִׁים, וּכְמוֹ שֶׁכּוֹתֵב רַבֵּנוּ זַ״ל עַל כְּלָלִיּוּת הַמִּצְווֹת (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שִׂמְחָה סִימָן א׳) כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלִּבּוֹ שָׁלֵם לֶאֱלֹקָיו, וּמָה מְאֹד עַל מִצְווֹת תְּפִלִּין שֶׁהַגְּמָרָא מְסַפֶּרֶת (בְּרָכוֹת ל, ע״ב) עַל רַבָּה וְרַבִּי זֵירָא שֶׁהָיוּ שְׂמֵחִים בְּיוֹתֵר, וּכְשֶׁשָּׁאֲלוּ אוֹתָם עַל זֶה, אָמְרוּ ״אֲנָא תְּפִלִּין מַנַּחְנָא״, אֲנִי מַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְעַל כֵּן בְּוַדַּאי רָאוּי לִי לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה מְאֹד.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁתָּמִיד נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לְךָ מַזָּלָא טָבָא וְגַדְיָא יָאָה וּבְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

אָשִׁיב לָאִישׁ

שֶׁהַשִּׂמְחָה הַזֹּאת תַּמְתִּיק מֵעָלֵיכֶם כָּל הַדִּינִים

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם א׳ לְסִדֶּר וַיִּשְׁלַח ז׳ כִּסְלֵו תשפ״ה

שָׁלוֹם רָב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבֵךְ עִם הַבְּשׂוֹרָה טוֹבָה הַנִּפְלָאָה שֶׁבְּנֵךְ ... נ״י הִתְאָרֵס בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמֻצְלָחַת עִם בַּת גִּילוֹ ... תִּחְיֶה, וְאִי אֶפְשָׁר לָךְ לְתָאֵר עִצָּם הַשִּׂמְחָה שֶׁגָּרַמְתְּ לִי בִּבְשׂוֹרָה טוֹבָה זֹאת, וְהִנְנִי מְאַחֵל לָךְ וְלָכֶל הַמִּשְׁפָּחָה בִּרְכַּת מַזָּל טוֹב חַמָּה וּלְבָבִית, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיִּהְיֶה קֶשֶׁר שֶׁל קַיָּמָא וּבִנְיַן עֲדֵי עַד, וְיִזְכּוּ לְהִתְחַתֵּן מַה שֶּׁיּוֹתֵר מַהֵר וְלִבְנוֹת בַּיִת נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהַשִּׂמְחָה הַזֹּאת תַּמְתִּיק מֵעָלֵיכֶם כָּל הַדִּינִים מִכָּל הַצְּדָדִים, וְתִזְכּוּ לְשֶׁפַע קֹדֶשׁ הֵן בְּרוּחָנִי הֵן בְּגַשְׁמִי, וְתוּכְלוּ לְחַתֵּן אוֹתָם מִתּוֹךְ שִׂמְחָה וְהַרְחָבַת הַדַּעַת וְרֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה, וְגַם תִּמְצְאוּ קוֹנֶה טוֹב וּמְעֻלֶּה לַבַּיִת שֶׁלָּכֶם וְנִשְׁמָע תָּמִיד בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשַׂמְּחוֹת.

הַמְאַחֵל לָךְ וּלְכָל הַמִּשְׁפָּחָה מַזָּלָא טָבָא וְגַדָּיָא יָאָה.

הַדְּרָכוֹת לְיוֹלֶדֶת

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ג׳ לְסִדֶּר וַיִּשְׁלַח ט׳ כִּסְלֵו תשפ״ה

שָׁלוֹם רָב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבֵךְ.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁתַּעַבְרִי אֶת הַהֵרָיוֹן בְּקַלּוּת וּבִבְרִיאוּת

אָשִׁיב לָאִישׁ

אֵיתָנָה וְתַלְדִי בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמַצְלַחַת וָלָד בָּרִיא וְשָׁלֵם.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתֵךְ אִם לָקַחַת אֶפִּידוּרָל לִפְנֵי הַלֵּדָה, זֶה אֶפְשָׁר לָךְ לְהַחְלִיט אָז בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה בְּעַצְמֵךְ, אִם אַתְּ רוֹאָה שֶׁהַצִּירִים חֲזָקִים וְקָשֶׁה לָךְ לִסְבֹּל הַכְּאֵבִים בְּוַדַּאי תֵּכֶף וּמִיָּד תִּקְחִי אֶפִּידוּרָל, כִּי אִם מִן הַשָּׁמַיִם הִמְציאוּ דֶּרֶךְ לְהָקֵל עַל הָאִשָּׁה חֶבְלֵי לֵדָה, בְּוַדַּאי אֶפְשָׁר לָךְ לָקַחַת אֶת זֶה, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁתִּהְיֶה לֵדָה קַלָּה וּמְהִירָה וְתַלְדִי בְּיָדַיִם מְלֵאוֹת.

אוֹדוֹת אֵיפֹה לָלֶכֶת לָלֵדֶת, אִם יֵשׁ זְמַן וְאֶפְשָׁרוּת לְהַגִּיעַ לְמֶרְכַּז רְפוּאִי לָנָיְאדוֹ בִּנְתַנְיָה, זֶה בְּוַדַּאי אוֹפְצְיָה טוֹבָה, כִּי הַיַּחַס שֶׁנּוֹתְנִים שָׁמָּה לְיוֹלְדוֹת מְעֻלֶּה מְאֹד, אֲבָל בַּשָּׁנִים הָאַחֲרוֹנוֹת גַּם כָּאן בֶּאֱזוֹרֵנוּ בְּבֵית רְפוּאָה פְּרָיָה הִשְׁתַּפְּרוּ הָעִנְיָנִים מְאֹד, וְרֹב הַנָּשִׁים שְׂבִיעוֹת רָצוֹן מְאֹד מִן הַשֵּׁרוּת שָׁמָּה, וְעַל כֵּן מֻחְמַת שֶׁזֶּה יוֹתֵר קָרוֹב לַבַּיִת, וְגַם הַנָּשִׁים הַמִּתְנַדְּבוֹת שֶׁל אִרְגּוּן "זִכְרוֹן חַיָּה" מְצוּיוֹת שָׁמָּה, גַּם מָקוֹם זֶה הוּא אוֹפְצְיָה טוֹבָה לְעֵת לָלֶדֶת בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר לְשָׁלוֹם.

אוֹדוֹת הַחוֹב אוֹ חוֹבוֹת שֶׁיֵּשׁ לָכֶם וְזֶה גּוֹרֵם לָךְ לַחַץ, וְאַתְּ חוֹשֶׁשֶׁת לְהָבִיא יֶלֶד לְלַחַץ כַּלְכָּלִי חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ', נָא וְנָא לִמְחֹק חֲשָׁשׁוֹת וּלְחָצִים אֵלּוּ מִמּוֹחֵךְ לְגַמְרֵי, זְכֹר תִּזְכְּרִי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת בָּנִים סִימָן ג) "אֵין צָרִיךְ לָאָדָם לִדְאֹג עַל פַּרְנָסַת בָּנָיו, כִּי כְּשֶׁהֵם גְּדֵלִים גְּדֵלָה פַּרְנָסָתָם עִמָּהֶם", הֲרֵי שֶׁלָּךְ לְפָנַיִךְ שֶׁהַיְלָדִים מְבִיאִים הַפַּרְנָסָה עִמָּהֶם, וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נִדָּה לא ע"ב): "בָּא זָכָר בָּעוֹלָם בָּא כִּכָּרוֹ בְּיָדוֹ", וְעַל כֵּן אַל תַּחְשְׁבִי עַכְשָׁו מִדְּבָרִים כָּאֵלּוּ כְּלָל, תֵּלְדִי בְּשִׂמְחָה וּבְשָׁעָה טוֹבָה וּמַצְלַחַת, וְאַל תִּדְאֲגִי מִמְּצִיאַת עֲבוֹדָה, הָעֲבוֹדָה שֶׁלָּךְ עַכְשָׁו הוּא לִהְיוֹת אִמָּא בְּרִיאָה וַחֲזָקָה וְיוֹתֵר מִזֶּה אַל תִּדְאֲגִי כְּלָל.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם פַּרְנָסָה קַלָּה וּנְקִיָּה וּבְשֶׁפַע גָּדוֹל, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וּמְשַׂמְּחוֹת תָּמִיד, וְגַם

אָשִׁיב לָאִישׁ

הַחֲבֵרָה שֶׁלְּךָ ... שֶׁבִּקַּשְׁתְּ עָלֶיהָ תִּזְכֶּה לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קַיָּמָא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדַיִךְ.

מְזַלְזְלִים וּפוֹגְעִים בָּאָדָם וּפִתְאוֹם כְּשֶׁצָּרִיךְ אוֹתוֹ הוּא לֹא נִמְצָא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ב׳ לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח ח׳ כִּסְלֵו תשפ״ה

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לִקְרַאת יְדִידִי ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ וְתִמְהוֹן נַפְשְׁךָ מַה קָּרָה עִם יְדִידֵנוּ הַיָּקָר ... שֶׁפִּתְאוֹם נֶעֱלַם מֵהָאֹפֶק וְלֹא רוֹאִים אוֹתוֹ וְלֹא שׁוֹמְעִים מִמֶּנּוּ, וְיֵשׁ לְךָ צַעַר וְעָגְמַת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה מִזֶּה, כִּי קִבַּלְתָּ מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה טוֹבוֹת וְעָזַר לְךָ הֲמוֹן בְּעֵת שֶׁהָיָה צַר וְקָשֶׁה לְךָ, בְּמֻיָּחָד בְּעִנְיְנֵי שִׁדּוּכִים שֶׁעָזַר לְךָ בִּדְבָרִים מֵעַל לְכוֹחוֹת אֱנוֹשִׁיִּים, וּמַמָּשׁ פָּעַל בִּשְׁבִילְךָ יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, וְיָדוּעַ לְךָ שֶׁכָּךְ הָיָה גַּם אֵצֶל עוֹד הֲמוֹן אֲנָשִׁים, וְאַתָּה צָרִיךְ אוֹתוֹ עַכְשָׁו נָחוּץ לְעוֹד פָּרָשָׁה שֶׁל שִׁדּוּכִים, אֲבָל הוּא לֹא זָמִין וְלֹא בִּנְמְצָא, וְאַתָּה תָּמֵהַּ אֵיךְ אֶפְשָׁר שֶׁפִּתְאוֹם יִתְעַלֵּם מֵעַיִן כָּל חַי, וְאֵין שׁוֹמְעִים מִמֶּנּוּ כְּלוּם?

אַגִּיד לְךָ יְדִידִי הַיָּקָר, שֶׁאַתָּה לֹא הַיָּחִיד שֶׁשּׁוֹאֵל אוֹתִי אֶת הַשְּׁאֵלָה הַזֹּאת, וַאֲנִי אוֹמֵר לְךָ פְּתוּחַ וְחַד מַשְׁמָעִית בְּלִי הִסּוּס וּבְלִי בוּשָׁה, שֶׁאֵין לְךָ לְהַאֲשִׁים אַף אֶחָד בָּעוֹלָם רַק אֶת עַצְמְךָ וַאֲחֵרִים כָּמוֹךָ, כִּי לֹא פַּעַם אַחַת אָמַרְתִּי בָּרַבִּים וְגַם דִּבַּרְתִּי בִּפְרָטִיּוּת עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כַּמָּה צְרִיכִים לְהַכִּיר טוֹבָה וּלְהַעֲרִיךְ אֶת פְּעִילוּת הָאָדָם הַזֶּה, כִּי כְּשֶׁהוּא הָיָה מַכְנִיס עַצְמוֹ בְּאֵיזֶה עִנְיָן לַעֲזֹר לְבָחוּר

אָשִׁיב לָאִישׁ

וּלְבַחוּרָה לְהִתְחַתֵּן, לֹא הָיָה דָּבָר בָּעוֹלָם שֶׁהָיָה אֶפְשָׁר לִמְנֹעַ וְלַעֲצֹר אוֹתוֹ, הָיָה מְגַשֵּׁר בֵּין הַהוֹרִים, מְסַדֵּר פְּגִישׁוֹת, מוֹצֵא לָהֶם מָקוֹם לְהִפָּגֵשׁ, מַסִּיעַ אוֹתָם בְּרֶכֶב פְּרָטִי שֶׁלּוֹ, וּמְחַכֶּה עֲלֵיהֶם עַד שֶׁיְּסַיְּמוּ, וּפְעָמִים רַבּוֹת מְמַמֵּן הָעִנְיָן מֵהַכֶּסֶף פְּרָטִי שֶׁלּוֹ כְּשֶׁהָיָה צָרֵךְ לְכָךְ, וְאַחַר כָּךְ מַתְאִים זְמַן וּמָקוֹם לִשְׁבִירַת צַלַּחַת, וּבְמֶשֶׁךְ כָּל הַזְּמַן מְתַוֵּךְ בֵּין שְׁנֵי הַצְּדָדִים כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעוּ לַחֲתֻנָּה לְשָׁלוֹם, וּמָה קִבֵּל בִּשְׁבִיל כָּל זֶה? **כְּלוּם! גְּרוֹעַ מִכְּלוּם!** בִּזְיוֹנוֹת וּשְׁפִיכוּת דָּמִים קִבֵּל! הֵן מִן הַמְּחֻתָּנִים וְהֵן מִן הַזּוּג, וְלֹא הֶעֱרִיכוּ עֲבוֹדָתוֹ לְכְלוּם!

לֵךְ תִּשְׁאַל וּתְבָרֵר אֵצֶל אֵחֵרִים אִם הֶעֱנִיקוּ לוֹ תְּמִיכָה כַּסְפִּית מִינִימָלִית הָרְאוּיָה לְעֵסֶק קָדוֹשׁ כָּזֶה, מַה שֶּׁאֵצֶל אַנְשֵׁי הָעוֹלָם עוֹלֶה עֵסֶק זֶה הוֹן רַב, כַּיָּדוּעַ לְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בִּדְבָרִים אֵלּוּ, הַאִם הֶעֱנִיקוּ לוֹ כָּל הַפָּחוֹת דִּבּוּרֵי תּוֹדָה וּמַחְמָאוֹת חֲמוֹת וְיִישַׁר כּוֹחַ גָּדוֹל מֵעֹמֶק הַלֵּב? **כְּלוּם!** רַק בִּזְיוֹנוֹת זִלְזוּלִים וְהַשְׁפָּלוֹת! אָמְרוּ לוֹ, מַה כְּבָר עָשִׂיתָ? הֲרֵי הַצַּדִּיק הוּא הַשַּׁדְכָן... אֵיזֶה כְּפוּי טוֹבָה הוּא זֶה? לֹא דִּבַּרְתָּ כְּכָה כְּשֶׁנָּפַל סִכְסוּךְ בֵּין שְׁנֵי הַצְּדָדִים, וְהָיָה כָּל הַשִּׁדּוּךְ תָּלוּי עַל חוּט הַשַּׁעֲרָה וְהוּא הִצִּיל אֶת הַמַּצָּב וְהֶחְזִיר הַכֹּל עַל נְכוֹן, אָז לֹא אָמַרְתָּ, מַה עָשִׂיתָ? הַצַּדִּיק הוּא הַשַּׁדְכָן... רַק הִתְחַנַּנְתָּ אֵלָיו שֶׁיַּצִּיל אֶת הַמַּצָּב וְיַעֲזֹר לְסַגֵּר אֶת הָעִנְיָנִים, וְאֵיפֹה אַתָּה עַכְשָׁו? הַאִם שָׂכַחְתָּ אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת צְדָקָה סִימָן י״ג): ״צָרִיךְ לְהַחֲזִיק טוֹבָה לַנּוֹתֵן, וְאַל תֹּאמַר שֶׁלֹּא נָתַן לְךָ מִשֶּׁלּוֹ״, אַתָּה מְזַכִּיר אוֹתִי מִדִּבְרֵי יִפְתַּח הַגִּלְעָדִי בְּסֵפֶר שׁוֹפְטִים (פֶּרֶק יא, ז) שֶׁלּוֹמְדִים עַכְשָׁו בְּסֵדֶר תַּנַ״ךְ יוֹמִי: ״וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לִזְקֵנֵי גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי וּמַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם״, כִּי גַּם עַכְשָׁו אַתָּה צָרִיךְ אוֹתוֹ מְאֹד, אֲבָל לֹא מוֹצְאִים אוֹתוֹ.

תִּסְלַח לִי שֶׁאֲנִי מְדַבֵּר קְצָת חָרִיף, אֲבָל מוֹהֲרַא״שׁ זַ״ל לִמֵּד אוֹתָנוּ רַבּוֹת וּגְדוֹלוֹת עַל מִדַּת הַכָּרַת הַטּוֹב שֶׁהִיא הַמִּדָּה הֲכִי יָפָה, וּלְאִידָךְ גִּיסָא כְּפִיּוּת טוֹבָה הִיא הַמִּדָּה הֲכִי מְגֻנָּה, וְעַל כֵּן אֲנִי

אָשִׁיב לָאִישׁ

מַכְרָח לִכְתֹּב פָּתוּחַ מִזֶּה לְמַעַן יֵדְעוּ דּוֹרוֹתֵיכֶם אֵיךְ צְרִיכִין לְהִתְנַהֵג בַּחַיִּים, וְכַמָּה צְרִיכִין לְזָהֵר בִּכְבוֹד הַבְּרִיּוֹת וּבְמִדַּת הַכָּרַת הַטּוֹב.

וְעָלֶיךָ לָדַעַת שֶׁהַבֵּן אָדָם הַזֶּה הָיָה כָּל כָּךְ לֵב טוֹב עַד שֶׁלֹּא לֹא הָיָה מִסְתַּכֵּל עַל כְּלוּם, רַק כָּל כִּסּוּפוֹ הָיָה שֶׁיִּתְחַתְּנוּ זוּגוֹת וְיִהְיוּ הֵכִי מְאֻשָּׁרִים, אֲבָל יֵשׁ גְּבוּל וְסוֹף לְכָל דָּבָר, וְכַמָּה אָדָם יָכוֹל לְסִבֹּל וּלְהַבְלִיג? וְאַתָּה שׁוֹאֵל אוֹתִי מַה קָּרָה עִמּוֹ? בֶּן אָדָם כָּזֶה הָיוּ צְרִיכִין לָשֵׂאת עַל הַכְּתֵפַיִם וּלְכַבֵּד אוֹתוֹ בְּכָל מִינֵי כָּבוֹד, וְלֵהָנוֹת אוֹתוֹ בְּכָל דֶּרֶךְ שֶׁאֶפְשָׁר, אֲבָל לְצַעֲרֵנוּ לֹא עָשׂוּ כֵּן, וַעֲכְשָׁו אַתָּה מְחַפֵּשׂ אוֹתוֹ.

הַלְוַאי שֶׁהָיוּ יְכוֹלִים לְתַקֵּן אֶת זֶה בְּאֵיזֶה אֹפֶן, שֶׁכָּל אֵלּוּ שֶׁיּוֹדְעִים שֶׁקִּבְּלוּ מִמֶּנּוּ טוֹבוֹת, שֶׁיְּכִירוּ לוֹ טוֹבָה בְּאֵיזֶה דֶּרֶךְ, וִיפַרְגְּנוּ לוֹ מִלִּים טוֹבוֹת וּמַחְמָאוֹת חַמּוֹת, וִיבַקְּשׁוּ מִמֶּנּוּ סְלִיחָה וּמְחִילָה אוּלַי פָּגְעוּ בּוֹ בְּלִי כַּוָּנָה וְרָצוֹן, אוּלַי יַעֲלוּ בְּיָדָם לְפַיֵּס אוֹתוֹ וּלְהַחֲזִיר אוֹתוֹ עַל מִשְׁמַרְתּוֹ.

יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיִּשְׁרֶה הַשָּׁלוֹם וְהָאַהֲבָה אֲמִתִּית בְּמַחֲנֵנוּ וְנִזְכֶּה לִרְווֹת רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה מִכָּל יְלָדֵינוּ וִיצָאֵי חֲלָצֵינוּ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

מְאֹד הִתְפַּעַלְתִּי שֶׁכְּבָר סִיַּמְתָּ סֵפֶר הַמִּדּוֹת

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ד׳ לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח י׳ כִּסְלֵו תשפ״ה

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לַיֶּלֶד הַנֶּחְמָד תַּלְמִיד ״יַלְדֵי מוֹהֲרָא״ש״ ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי וְהִתְפַּעַלְתִּי לִשְׁמֹעַ שֶׁכְּבָר

אָשִׁיב לָאִישׁ

זָכִיתָ לְסַיֵּם אֶת "סֵפֶר הַמִּדּוֹת", שֶׁרַק עַכְשָׁו לִפְנֵי כַּמָּה יָמִים קִבַּלְתָּ מִמֶּנִּי, בְּכֶנֶס שֶׁל הַתַּלְמוּד תּוֹרָה לִכְבוֹד הַמִּבְצָע הַנִּפְלָא שֶׁל לִמּוּד "סֵפֶר הַמִּדּוֹת".

אַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לְכָךְ, וְיַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁתִּזְכֶּה לַהֲגוֹת הַרְבֵּה בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת עַד שֶׁתֵּדַע אוֹתוֹ בְּעַל פֶּה, כִּי עַל הַסֵּפֶר הַזֶּה אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל "הַסֵּפֶר הַזֶּה עָשָׂה אוֹתִי לִיהוּדִי".

כְּמוֹ כֵן שָׂמַחְתִּי מְאֹד לִשְׁמֹעַ שֶׁבְּשַׁבָּת קֹדֶשׁ עָשִׂיתָ סִיּוּם עַל שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, יַעֲזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁתִּזְכֶּה לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה תָּמִיד וְלִגְדַל לְאִילָנָא רַבְרְבָא.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.

אֱמוּנַת חֲכָמִים אֲפִלּוּ אִם לֹא נֹחַ וְנָעִים

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח י"ב כִּסְלֵו תשפ"ה

שָׁלוֹם רַב אֵל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבֵךְ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ עַל נְסִיעָה לְכַמָּה יָמִים לְנֹפֶשׁ לָעִיר אֵילַת עִם אַרְגּוּן שֶׁל נָשִׁים חֲרֵדִיּוֹת, וְגַם מִשְׁתַּתְּפִים שָׁם רַבָּנִים וְרַבָּנִיּוֹת וְכוּ', וּבַעֲלֵךְ לֹא מַסְכִּים לָזֶה, כִּי זוֹכֵר שֶׁהָיָה דָּבָר כָּזֶה בִּימֵי מוֹהֲרָא"שׁ זַ"ל וְהָיָה קִלְקוּלִים וְכוּ', וּמוֹהֲרָא"שׁ זַ"ל מָחָה עַל זֶה בְּפֵרוּשׁ בִּמְכְתָּבִים, וְהִזְהִיר שֶׁלֹּא תַּסְעֶנָה נָשׁוֹת אַנַ"שׁ לְמָקוֹם כָּזֶה, וְאַתְּ רוֹצָה לָדַעַת מַה אֲנִי אוֹמֵר בַּדָּבָר, כִּי אוּלַי הִשְׁתַּנּוּ הַדְּבָרִים וְהַזְּמַנִּים וְיֵשׁ לָךְ חֵשֶׁק גָּדוֹל לִנְסֹעַ.

אָשִׁיב לָאִישׁ

עָלַיִךְ לָדַעַת שֶׁדַּיְקָא בְּדָבָר כָּזֶה הוּא הַמִּבְחָן הַגָּדוֹל שֶׁל הַמִּצְוָה הַיְסוֹדִית וְהָעִקָּרִית שֶׁל "אֱמוּנַת חֲכָמִים", וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִפְרֵי פָּרָשַׁת שׁוֹפְטִים): אַפִלּוּ אִם אוֹמֵר לָךְ עַל יָמִין שֶׁהוּא שְׂמֹאל וְעַל שְׂמֹאל שֶׁהוּא יָמִין גַּם כֵּן צְרִיכִין לְצַיֵּת לוֹ, זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְסַלֵּק אֶת דֵּעוֹתָיו וּרְצוֹנוֹתָיו לְגַמְרֵי וּלְצַיֵּת לְדִבְרֵי הַצַּדִּיקִים אֲפִלּוּ אִם לֹא נוֹחַ וְנָעִים לוֹ, וְאִם מוֹהֲרָא"שׁ הַקָּדוֹשׁ אָמַר בִּזְמַנּוֹ שֶׁאָסוּר לְהִצְטָרֵף לְנֹפֶשׁ כָּזֶה, אֲזַי אֵין אַחֲרֵי דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ כְּלוּם, מוֹהֲרָא"שׁ זַ"ל הָיָה לוֹ מַבִּיט קָדוֹשׁ עַל כָּל עִנְיְנֵי הַחַיִּים, וְאִם הֶחְלִיט אַז לְהַזְהִיר נְשׁוֹת אַנַ"שׁ לְהִתְרַחֵק מִזֶּה אֲזַי אֵין מַה לַחֲשֹׁב וְלָדוּן יוֹתֵר בְּעִנְיָן.

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָךְ עֵצָה טוֹבָה וִישָׁרָה וְתִזְכִּי לִמְצֹא מָקוֹם רָאוּי וְהָגוּן לְנֹפֶשׁ וּלְרַעֲנוּן הַכּוֹחוֹת, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תַּשְׂכִּילִי וְתַצְלִיחִי.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְשַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ.

אַתְּ עוֹשָׂה דְּבָרִים נִפְלָאִים, אֲבָל צָרִיךְ "צִמְצוּם"

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח י"ב כִּסְלֵו תשפ"ה

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תִּחְיֶה.

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבֵךְ, וְהִצְטַעַרְתִּי מְאֹד לִשְׁמֹעַ שֶׁאַתְּ לֹא מַרְגִּישָׁה כָּל כָּךְ טוֹב, וְאַף עַל פִּי שֶׁבְּרוּךְ ה' כָּל הַבְּדִיקוֹת שֶׁעָשִׂית יָצְאוּ תְּקִינוֹת אַף עַל פִּי כֵן לִפְעָמִים אַתְּ מַרְגִּישָׁה חַלָּשָׁה מְאֹד עַד כְּדֵי הִתְעַלְּפוּת, וְזֶה מַפְרִיעַ לָךְ מְאֹד לְכָל תַּפְקִידֵי הַחַיִּים, וְאַתְּ אוֹבֶדֶת עֵצוֹת.

אָשִׁיב לָאִישׁ

לְדַעְתִּי הַבְּעָיָה שֶׁלְּךָ הִיא שֶׁאַתְּ רוֹצָה לַעֲשׂוֹת הֲמוֹן דְּבָרִים טוֹבִים בְּלִי קֶרֶן וְסוֹף, וְאַתְּ רוֹצָה לִהְיוֹת אִשָּׁה טוֹבָה וְאִמָּא טוֹבָה וּמוֹרָה טוֹבָה וּמִתְנַדֶּבֶת טוֹבָה וְכוּ׳ וְכוּ׳, וְיֵשׁ לָךְ כִּסּוּפִין וּרְצוֹנוֹת יְקָרִים עַד לַשָּׁמַיִם, אֲבָל זֶה בְּלִי גְּבוּל וְצִמְצוּם, וְזֶה לֹא בָּרִיא, בְּוַדַּאי צְרִיכִין רְצוֹנוֹת גְּדוֹלִים וַחֲזָקִים, אֲבָל בְּאוֹתָהּ עֵת צְרִיכִין גַּם גְּבוּל צִמְצוּם וְאָסוּר לַהֲרֹס אֶת הַגְּבוּל, וּבְדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק א׳ סִימָן ע״ב) שֶׁגַּם בְּהִתְקָרְבוּת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵשׁ יֵצֶר הָרַע גָּדוֹל שֶׁל ״פֶּן יֶהֱרָסוּ״ לַעֲלוֹת אֶל ה׳, שֶׁלֹּא יִכָּשֵׁל אָדָם בִּרְבוּי אוֹר שֶׁגּוֹרֵם אַחַר כָּךְ שִׁבִּירַת הַכֵּלִים חַס וְשָׁלוֹם.

וְעַל כֵּן אַתְּ צְרִיכָה לְצַמְצֵם אֶת עַצְמֵךְ קְצָת, וְלַעֲסֹק בְּכָל עִנְיָנֵיךְ עִם מִדָּה וְצִמְצוּם, לֹא יִקָּרֶה שׁוּם דָּבָר אִם לֹא הִצְלַחְתְּ לְהַכְנִיס כָּל הַ״בְּרֵעִן״ [אֵשׁ] וְהַהִתְלַהֲבוּת שֶׁלְּךָ בְּתוֹךְ הַתַּלְמִידוֹת אוֹ בְּתוֹךְ הַפְּעִילוּיוֹת שֶׁאַתְּ עוֹשָׂה לְמִשְׁפַּחְתֵּךְ אוֹ לְאַרְגּוּנֵי צְדָקָה וָחֶסֶד, הָעִקָּר שֶׁאַתְּ צְרִיכָה לִשְׁמֹר עַל בְּרִיאוּתֵךְ, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לָךְ כּוֹחוֹת שְׁלֵמִים לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שֶּׁאַתְּ מְכֻרַחַת לַעֲשׂוֹת, לְהוֹסִיף דְּבָרִים בְּוַדַּאי יָפֶה וְנִפְלָא מְאֹד אֲבָל הֵם לֹא מְכֻרָחִים וְאָסוּר לַעֲשׂוֹת אוֹתָם עַל חֶשְׁבּוֹן הַבְּרִיאוּת שֶׁלְּךָ.

עַל כֵּן תַּתְחִילִי לָקַחַת גִּישָׁה אַחֶרֶת לְכָל תַּפְקִידֵי הַחַיִּים, וְתֹאמְרִי לְעַצְמֵךְ: ״אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת הַמֻּכְרָח וְהַמִּינִימוּם הַנִּדְרָשׁ מִמֶּנִּי וַאֲנִי אֶהְיֶה שְׂמֵחָה וְעַלִּיזָה בְּכָל פְּרָט שֶׁאֲנִי זוֹכָה לַעֲשׂוֹת״ וְיוֹתֵר מִזֶּה אַל תָּחוּשִׁי כְּלָל, וְאַל תֵּחָלֵשׁ דַּעְתֵּךְ אִם לֹא הִצְלַחְתְּ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, כִּי הָעִקָּר הוּא שֶׁתִּהְיִי בְּרִיאָה וַחֲזָקָה.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתֵךְ בְּעִנְיַן הַפְּנָיָה לַצַּדִּיק, אִם צְרִיכִין לִפְנוֹת בִּלְשׁוֹן רַבִּים (לָכֶם, אַתֶּם) אוֹ בִּלְשׁוֹן נְסָתָר (הַצַּדִּיק, לַצַּדִּיק), אֵין בָּזֶה נָפְקָא מִינָה גְּדוֹלָה, הָעִקָּר שֶׁכּוֹתְבִים וּמְדַבְּרִים וּמִתְיַחֲסִים בְּדֶרֶךְ כָּבוֹד, וְאָז אָדָם יָכוֹל לְהִתְבַּטֵּא כְּפִי שֶׁמֵּאִיר לוֹ, וּכְמוֹ שֶׁעָשִׂית בְּמִכְתָּבֵךְ, שֶׁהִשְׁתַּמַּשְׁתְּ בִּשְׁנֵי הַדְּרָכִים גַּם יַחַד, וְעַל כֵּן אֵיךְ שֶׁמֵּאִיר לָאָדָם הוּא

אָשִׁיב לָאִישׁ

בְּסֵדֶר גְּמוּר, הָעִקָּר לְכַוֵּן בְּדֶרֶךְ כָּבוֹד לְשֵׁם שָׁמַיִם.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרִיאוּת אֵיתָנָה וּבְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדַיִךְ וְשַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ.

מִכְתָּב כְּלָלִי עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו׳ עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח י״ב כִּסְלֵו ה׳תשפ״ה

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בִּיבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי״ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשַּׁבָּת קוֹרִין פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח, וְהִיא פָּרָשָׁה שֶׁל הִתְחַזְּקוּת עֲצוּמָה אֵיךְ יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת לָאָדָם לְהָכִין אֶת עַצְמוֹ לְכָל מַצְּבֵי הַחַיִּים, אֲפִלּוּ אִם יִצְטָרֵךְ לְהִפָּגֵשׁ עִם עֵשָׂו הָרָשָׁע, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוּת כָּל הַמַּצָּבִים הָאֵי נְעִימִים שֶׁבָּאִים לִקְרַאת אָדָם בְּמֶשֶׁךְ יְמֵי חַיָּיו, אִם הֵם בְּרוּחָנִיּוּת וְאִם הֵם בְּגַשְׁמִיּוּת, לְכֻלָּם צְרִיכִין לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַתַּקָּנוֹן הַקָּדוֹשׁ שֶׁתִּקֵּן לָנוּ יַעֲקֹב אָבִינוּ, הַבָּנוּי עַל שָׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת, דִּוּרוֹן תְּפִלָּה וּמִלְחָמָה.

דִּוּרוֹן הוּא עִנְיָן שֶׁל צְדָקָה וּנְדִיבַת לֵב, הַכּוֹלֵל כָּל מִינֵי מַעֲשֵׂי חֶסֶד שֶׁאָדָם מוּכָן לַעֲשׂוֹת בִּשְׁבִיל הַזּוּלַת, שֶׁזֶּה פּוֹתֵחַ לִפְנֵי הָאָדָם כָּל שַׁעֲרֵי הַשָּׁמַיִם, וְגוֹרֵם לוֹ סִיּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא נִפְלָא בְּכָל מַה שֶׁמִּתְפַּלֵּל וְעוֹשֶׂה, וּכְדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק כ׳ סִימָן ד׳) עַל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר אֵצֶל מְצֹרַת צְדָקָה (דְּבָרִים טו, יא) פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ וְגוֹ׳, שֶׁצְּדָקָה פּוֹתַחַת אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים בְּהַרְחָבָה גְּדוֹלָה, וּמְאַפְשֶׁרֶת לָאָדָם לְהַגִּיעַ לְכָל מָקוֹם שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהַגִּיעַ בְּלִי חֲסִימָה וּמְנִיעָה כְּלָל.

תְּפִלָּה הִיא הַחֶרֶב וּכְלֵי זַיִן שֶׁל כָּל אִישׁ יִשְׂרְאֵלִי שֶׁעַל יָדוֹ הוּא

אָשִׁיב לָאִישׁ

יָכוֹל לְנַצֵּחַ כָּל מִלְחֲמוֹתָיו וְלִכְבֹּשׁ כָּל הַכִּבִישׁוֹת שֶׁצָּרִיךְ לִכְבֹּשׁ (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק א׳ סִימָן ב׳) וּמִי שֶׁחָזָק בִּתְפִלָּה וּבְהִתְבּוֹדְדוּת וְתָמִיד מְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, הוּא מוּכָן לְכָל מַה שֶּׁיָּבוֹא לִקְרָאתוֹ וְאֵין לוֹ מַמָּה לְפַחֵד כִּי יִזְכֶּה לְנַצֵּחַ בְּגָדוֹל.

מִלְחָמָה מְרַמֶּזֶת עַל לִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּכְמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת נז, ע״א) עַל הַפָּסוּק (מִשְׁלֵי ט, ה) לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחֲמִי, עַל לִמּוּד הַתּוֹרָה, וּכְמַאֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן (סַנְהֶדְרִין מב ע״א) בְּמִי אַתָּה מוֹצֵא מִלְחַמְתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ חֲבִילוֹת שֶׁל מִשְׁנָה, עַיֵּן שָׁם, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מַגְּנָא וּמַצְּלָא [מְגִנָּה וּמַצִּילָה] עַל הָאָדָם תָּמִיד (סוֹטָה כא ע״א) וְשׁוֹמֶרֶת אוֹתוֹ מִכָּל רַע.

גַּם עִנְיַן מִלְחָמָה הוּא שֶׁאָדָם יִזְכֹּר תָּמִיד שֶׁהוּא נִמְצָא בִּשְׂדֵה קְרָב, וְעָלָיו לִתְפֹּס חָזָק אֶת כְּלֵי זַיְנוֹ שֶׁהֵם צְדָקָה תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְלֹא לַעֲזֹב אוֹתָם לְרֶגַע, וְעַל יְדֵי זֶה יִבְרְחוּ כָּל שׂוֹנְאָיו מִפָּנָיו וְיִכָּנְעוּ מִלְּפָנָיו לְגַמְרֵי.

עַל כֵּן בּוֹאוּ נָא אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים, וְנַחֲגֹר עַצְמֵנוּ עִם כְּלֵי וְתַכְסִיסֵי מִלְחָמָה חֲדָשִׁים, וְנַרְבֶּה מְאֹד בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה בִּצְדָקָה וָחֶסֶד וְעַל יְדֵי זֶה נְנַצֵּחַ כָּל מִלְחֲמוֹתֵינוּ וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּקָרוֹב בִּגְאֻלָּתֵנוּ וּבִפְדוּת נַפְשֵׁנוּ.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ.